

www.irerp.com

گزینه‌های پیاده‌سازی سیستم‌های برنامه‌ریزی منابع سازمان

پروژه‌های سیستم‌های اطلاعاتی نسبت به سایر پروژه‌ها با مخاطرات بیشتری روبرو هستند. سیستم‌های برنامه‌ریزی منابع سازمان از لحاظ اندازه، حجم فعالیت‌ها و دامنه شمول بزرگترین سیستم‌های اطلاعاتی موجود به شمار می‌آیند. روش‌های مختلفی برای پیاده‌سازی سیستم‌های برنامه‌ریزی منابع سازمان وجود دارد:

۱. **پیاده‌سازی کامل سیستم یک شرکت خاص:** در این حالت سیستم برنامه‌ریزی منابع سازمان یک فروشنده خاص خریداری شده و به بدون اعمال تغییرات به صورت کامل خریداری می‌شود. این روش یکی از سریع‌ترین، کم‌خطرترین و کم‌هزینه‌ترین روش‌های پیاده‌سازی سیستم است. لیکن ممکن است به دلیل عدم تطابق فرآیندهای سازمان با سیستم مشکلات برای سازمان بوجود آید. در این حالت روش کار کارکنان تغییر یافته آنها باید با گذراندن دوره‌های آموزشی برای کار براساس فرآیندهای جدید آماده شوند. این روش ممکن است مقاومت کارکنان در مقابل تغییر را نیز به همراه داشته باشد.
۲. **گزینش یک محصول خاص و تغییر و تطبیق سیستم با فرآیندهای سازمان:** در این روش محصول نرم‌افزاری یک فروشنده خاص خریداری شده و پس از تغییر و تطبیق با فرآیندهای سازمان مورد استفاده قرار می‌گیرد. در این حالت به دلیل اعمال تغییراتی در سیستم زمان و هزینه پیاده‌سازی افزایش یافته و ریسک پیاده‌سازی نیز بیشتر می‌شود. لیکن به علت تطابق فرآیندها با سیستم، مقبولیت سیستم در سازمان افزایش یافته و هزینه آموزش کارکنان کاهش خواهد یافت.
۳. **گلچین کردن مجموعه‌ای از مدول‌ها از محصولات شرکت‌های مختلف:** در این رویکرد مدول‌های مختلفی از محصولات تولیدکنندگان مختلف گلچین شده و در کنار یکدیگر قرار می‌گیرند. این روش براساس فلسفه انتخاب بهترین قسمت هر محصول شکل گرفته است. به این صورت که از هر محصول بهترین مدول آن انتخاب شود. به عنوان مثال ممکن است از مدول مالی یک شرکت در کنار مدول نیروی انسانی شرکت دیگر استفاده شود. این روش در تئوری یک روش ایده‌آل است. لیکن در اجرا با مشکلاتی همراه می‌باشد. برقراری یکپارچگی بین مدول‌ها مستلزم بهره‌گیری از تخصص مشاورین و صرف هزینه می‌باشد. در صورتیکه مدول‌ها به خوبی با یکدیگر یکپارچه نشوند، سازمان با مشکلات بسیاری روبرو خواهد بود.

۴. **گزینش چند مدول از محصولات یک شرکت خاص:** در این حالت به جای پیاده‌سازی کامل تمامی مدول‌های یک محصول خاص، تنها برخی از مدول‌های محصول انتخاب و پیاده‌سازی می‌شوند. در این رویکرد مدول‌هایی که برای سازمان از اهمیت بیشتری برخوردار هستند، برای اجرا انتخاب می‌شوند. در این روش زمان و هزینه پیاده‌سازی نسبت به سایر روش‌ها کمتر بوده و ریسک بکارگیری سیستم نیز کاهش می‌یابد.

۵. **توسعه کامل سیستم درون سازمان:** یکی از روش‌های پیاده‌سازی سیستم برنامه‌ریزی منابع سازمان، توسعه کامل سیستم درون سازمان است. در این حالت سازمان با بهره‌گیری از نیروهای داخلی و خارجی نسبت به طراحی و توسعه سیستم اقدام می‌نماید. در این حالت سیستم تولید شده بیشترین درجه تطابق با فرآیندهای سازمان را داشته و می‌تواند به راحتی مورد پذیرش کارکنان قرار گیرد. این روش مشکل‌ترین، هزینه‌برترین و طولانی‌ترین روش پیاده‌سازی سیستم است که به ندرت مورد استفاده قرار می‌گیرد. در این روش وجود یک تیم قوی برای اجرای سیستم و تلاش و اهتمام بسیار زیاد این تیم ضروری است.

۶. **توسعه درونی سیستم و بهره‌گیری از محصولات و مدول‌های سایر شرکت‌ها:** این روش ترکیبی از سایر روش‌ها است. در این حالت بخشی از سیستم درون سازمان توسعه می‌یابد. بخش دیگری نیز با استفاده از محصولات و مدول‌های سایر شرکت‌ها تکمیل می‌شود. در این روش علاوه بر توسعه درونی، گلچین کردن و یکپارچه کردن مدول‌ها نیز صورت می‌گیرد.

۷. **اجاره سیستم از یک فراهم‌کننده خدمات کاربردی:** این روش ساده‌ترین روش پیاده‌سازی سیستم برنامه‌ریزی منابع سازمان است. در این حالت با اجاره سیستم از یک فراهم‌کننده خدمات کاربردی^۱ امکان استفاده از سیستم برای سازمان فراهم می‌شوند. این روش لزوماً کم‌هزینه‌ترین روش نیست و نسبت به سایر روش‌ها نیز ممکن است فواید کمتری را عاید سازمان نماید.

مابرت^۲ تحقیقات گسترده‌ای را بین ۴۹۷ شرکت تولیدی در آمریکا انجام داد و رویکردهای مختلف پیاده‌سازی سیستم‌های برنامه‌ریزی منابع سازمان را بررسی نمود. طی این مطالعات مشخص شد که پیاده‌سازی سیستم برنامه‌ریزی منابع سازمان با تکیه بر محصول یک شرکت خاص، متداول‌ترین

^۱ Application Service Provider (ASP)

^۲ Mabert

روش بین روش‌های مختلف پیاده‌سازی این سیستم است. در جدول ۱ نتیجه این مطالعات نشان داده شده است.

جدول ۱- روش‌های پیاده‌سازی سیستم‌های برنامه‌ریزی منابع سازمان

روش	درصد استفاده
گزینش یک محصول خاص و تغییر و تطبیق سیستم با فرآیندهای سازمان	۵۰
پیاده‌سازی کامل سیستم یک شرکت خاص	۴۰
گزینش چند مدول از محصولات یک شرکت خاص	۵
گلچین کردن مجموعه‌ای از مدول‌های مختلف از محصولات شرکت‌های مختلف	۴
توسعه درونی سیستم و بهره‌گیری از محصولات و مدول‌های سایر شرکت‌ها	۱
توسعه کامل سیستم درون سازمان	کمتر از یک درصد

همانطور که در این جدول مشاهده می‌شود گزینش یک محصول خاص و تغییر و تطبیق آن با نیازهای سازمان رایج روش پیاده‌سازی سیستم‌های برنامه‌ریزی منابع سازمان است. توسعه کامل سیستم به صورت درون سازمانی نیز غیرمعمول‌ترین روش پیاده‌سازی این سیستم‌ها است.

منابع و مأخذ

- David Olson, "Managerial Issues of Enterprise Resource Planning", Mc Graw Hill, ۲۰۰۳
- D.E O'Leary "Enterprise Resource Planning System: systems, Life cycles, Electronic Commerce and Risks", Cambridge University Press ۲۰۰۰

o

تهران، خیابان فرجام شرقی، روبروی خیابان سراج،

پلاک ۳۷۵، واحد ۱۶، شرکت پردازش سیستم‌های مجازی

info@irerp.com

www.irerp.com

